

[Rasmus Hansen.]

så fald kan den nye ordning medføre, at tilgangen til specialistgruppen sker på en måde, som flertallet ikke har tilstræbt. Forsvaret kan ikke undvære et ret stort antal specialister, og det må have en ordning, som sikrer, at det får dem. Det er imidlertid flertallets håb, at der er sådanne fordele ved at vælge specialistlinien, at tilstrækkeligt mange sergenter vil foretrække den fremfor førerlinien, hvis længere uddannelsestid ikke giver nogen garanti for, hvordan det vil gå med hensyn til advancement, når uddannelsen er afsluttet.

Til gengæld for den gratis uddannelse og løn, som befalingsmandseleverne får på fenrikskolerne og officersskolerne, vil de få en tjenesteforpligtelse efter afsluttet skolegang. Skal der være mening i de ofre, som staten bringer for at få befalingsmandseleverne uddannet, må staten selvfølgelig sikre sig, at de i nogle år gør tjeneste indenfor forsvaret. Udvalgets flertal har ikke anset det for hensigtsmæssigt at fastsætte dette åremål i loven, men har tiltrådt, at der i personelforslaget sker en ændring, hvorved det bestemmes, at tjenesteforpligtelsen fastsættes ved kgl. anordning.

Udvalget har også beskæftiget sig med spørgsmålet om udgifterne ved at flytte de militære etablissementer i København. Ifølge en gammel beregning, foretaget af søværnet, vil det — når hensyn tages til prisudviklingen — koste 600—700 mill. kr. at flytte Holmens militære etablissementer. Ved en ny beregning, foretaget af forsvarsministeriet efter folketingets første behandling af forslaget til lov om sammensætningen af værnene, korpsene m. fl., er udgiften opgjort til et beløb, der er flere hundrede millioner kroner lavere, nemlig 273 mill. kr., idet udgifter til eventuelle nye havneanlæg og til opførelse af nye boliger til personale, der er knyttet til Holmens militære etablissementer, dog er holdt udenfor denne opgørelse, medens søværnskommandoens bygning er taget med. Udvalget har ikke haft mulighed for at afgøre, hvilken beregning der er den rigtige. Det har heller ikke været i besiddelse af et materiale, hvoraf det har kunnet se, om søværnet og forsvarsministeriet har benyttet samme beregningsgrundlag. Men forudsætter man, at forsvarsministeriets nye beregning vil vise sig at være den rigtige, så vil omkostningerne ved at flytte samtlige militære etablissementer fra København alligevel beløbe sig til ca. $\frac{3}{4}$ milliard kr.

Det radikale venstres repræsentanter i forsvarskommissionen har som bekendt

i en mindretalsbetænkning rejst spørgsmålet om en sådan flytning, og det radikale mindretal har i den anledning i udvalget anmodet om et talmateriale fra forsvarsministeriet. Det har mindretallet, således som det fremgår af betænkningen, fået, men det har ikke i udvalget fremsat nogen plan for flytningens gennemførelse, ej heller begæret en forhandling med flertallet om en sådan plan. Udvalgets arbejde er derfor afsluttet, uden at der er opnået klarhed over, hvad det radikale mindretal forstår ved en gradvis flytning af de militære etablissementer fra København.

Det radikale mindretal har heller ikke mellem folketingets første og anden behandling af forslaget om sammensætningen af forsvarrets værn og korps m. fl. ønsket at modtage forsvarsministerens tilbud om at lade forsvarsministeriets embedsmænd bistå det radikale venstre med at foretage en udregning af, hvad en forsvarsordning i overensstemmelse med de af det radikale venstre skitserede retningslinier vil koste. Til bedømmelse af udgifterne ved den af det radikale venstre skitserede forsvarsordning har rigsdagen og befolkningen derfor indtil videre kun formodninger og forsvarsministerens beregninger fra folketingets første behandling af forslaget om sammensætningen af forsvarrets værn og korps, beregninger, som — det fremgår af de meddelelser, den højtærede formand nu har givet tinget — synes at have indeholdt en fejl, endda en ret betydelig fejl.

Endelig skal jeg nævne, at flertallet har henstillet til forsvarsministeren at søge de værnepligtiges løn forhøjet, en henstilling, som også har tilslutning fra det radikale venstre.

Flertallet i udvalget indstiller forslaget om sammensætningen af forsvarrets værn og korps samt forslaget om personellet til vedtagelse med de af den højtærede forsvarsminister foreslåede og af flertallet tiltrådte ændringsforslag.

Jeg skal derefter fremsætte nogle bemærkninger som ordfører for socialdemokratiet.

Udvalget har med den højtærede forsvarsminister drøftet spørgsmålet om fristen for udnyttelse af den ekstraordinære bevilling på 300 mill. kr. til udbedring af manglerne ved forsvaret. Da rigsdagen tiltrådte denne bevilling, var det ud fra den forudsætning, at de foranstaltninger, hvortil den skal anvendes, skulle være gennemført i løbet af 2 år. Bevillingen blev vedtaget i august 1950. Den højtærede forsvarsminister har meddelt udvalget, at det er regeringens standpunkt, at samtlige nye mili-